

Kompensationsprincippet

En af handicappprincipperne, der skal inddrages, når der skal træffes afgørelse på det sociale område.

Princippet beskriver følgende:

Samfundet tilbyder mennesker med en betydelig funktionsnedsættelse en række ydelser og hjælpeforanstaltninger med det formål at afhjælpe eller begrænse konsekvenserne af den nedsatte funktionsevne mest muligt.

Dækning af merudgifter til husleje i forbindelse med flytning

Ankestyrelsens principafgørelse fastslår, at når borger er nødt til at flytte fra sin bolig til en dyrere bolig på grund af funktionsnedsættelsen, skal der ved beregningen af merudgifter til husleje tages udgangspunkt i

- Hvad andre personer uden funktionsnedsættelse på samme alder og i samme livssituation har af udgifter til husleje
- Skal ikke tages udgangspunkt i den husleje borger havde, før borger blev nødt til at flytte som følge af funktionsnedsættelsen

Dækning af merudgifter til husleje i forbindelse med flytning -fortsat

Elementer der skal inddrages:

- Alder
- Beskæftigelse
- Uddannelse
- Lokalt prisniveau i det sted, hvor borgeren boede

Dækning af merudgifter til husleje i forbindelse med flytning -fortsat

Borgere som flytter hjemmefra kan alene bevilges merudgifter til husleje. hvis

- Det er nødvendigt på grund af funktionsnedsættelsen at flytte ind i den bolig
- Boligen har en dyrere husleje end hvad andre på samme alder og i samme livssituation uden funktionsnedsættelse betaler

Hvordan skal merudgifter til husleje udregnes, når borgeren flytter på grund af sin funktionsnedsættelse

30.03.2017 – principafgørelse 110-15

Spørgsmål:

Borgeren er flyttet fra A kommune til B kommune pga, sin funktionsnedsættelse til en § 108 institution (A kommune er fortsat handlekommune).

Spørgsmålet 1: skal der tages udgangspunkt i A kommune eller B kommunes lokale prisniveau.

Spørgsmål 2: skal huslejeniveauet beregnes før eller efter evt. boligstøtte.

Hvordan skal merudgifter til husleje udregnes, når borgeren flytter på grund af sin funktionsnedsættelse

30.03.2017 – principafgørelse 110-15

Juridisk hotline svarede

Ankestyrelsen har ikke behandlet problemstillingen i en principafgørelse og har derfor ikke offentliggjort praksis, der besvarer spørgsmålet.

Det er dog vores umiddelbare opfattelse, at betalingsbekendtgørelsen med hjemmel i servicelovens § 163, hvorefter at borgeren skal betale egenbetaling for ophold i botilbud efter serviceloven, udtømmende gør op med reguleringen af hvad borgeren skal betale for at bo på et botilbud efter serviceloven. Det er derfor ikke muligt at supplere med merudgifter til dækning af egenbetaling for ophold på botilbuddet, da bestemmelsen om merudgifter er subsidær i forhold til andre bestemmelser i serviceloven.

Fører dette til en fordyrende ordning for kommunerne

Borger, der flytter hjemmefra har behov for et botilbud efter følgende bestemmelser:

- Midlertidigt botilbud efter servicelovens § 107
- Længerevarende botilbud efter servicelovens § 108
- Længerevarende botilbud efter almenboliglovens § 105, stk. 2
- Tilbudslignende botilbud med lejekontrakt skal følge lejelovens bestemmelser
- Private lejemål med støtte

Fordyrende for kommunerne - fortsat

Midlertidige og længerevarende botilbud efter serviceloven

- reguleres efter betalingsbekendtgørelsen med hjemmel i servicelovens § 163, hvorefter at borgeren skal betale egenbetaling for ophold i botilbud efter serviceloven, udtømmende gør op med reguleringen af hvad borgeren skal betale for at bo på et botilbud efter serviceloven.

Botilbud efter almenboligloven

- reguleres via lejekontrakt (almene lejelov) og der kan søges om boligstøtte (vejlede herom)

Tilbudslignende botilbud efter lov om social tilsyn og private lejemål

- Reguleres efter lejeloven, der bygger på aftaleretlige principper med begrænsninger

Midlertidige botilbud og lukkedage

Hvilken form for lukkedage:

- Botilbuddet alene et aflastningssted eller egentlig botilbud
- Hele botilbuddet lukket, så man ikke kan komme ind i sin bolig
- Beboere kan godt komme ind i boligen og benytte servicearealerne, men der er intet personale – men ingen nødkaldeanlæg
- Ingen personale men nødberedskab i nærheden

Midlertidige botilbud og lukkedage - fortsat

Ankestyrelsen har ikke truffet principielle sager på dette område

Umiddelbare opfattelse er,

- Botilbuddet alene anvendes som aflastningssted (§ 84. jf. § 107)
- Så kan der være lukkedag, men ikke så mange om året, at botilbuddet ikke opfylder sit formål som aflastningssted

Midlertidige botilbud og lukkedage - fortsat

Botilbuddet er midlertidigt ophold for borgere, som har egen bolig eller som tit tager hjem på hjemmebesøg

- Botilbuddet kan ikke afvise borgeren adgang til deres midlertidige bolig
- Hvis beboerne kan opholde sig alene på botilbuddet og kan nøjes med nødkald eller besøg af kommunens § 85 korps enkelte gange om dagen, så er det ikke udelukket, at botilbuddet i enkelte dage kan være ubemandet
- Hverken botilbuddet eller kommunen kan pålægge en borger, der er visiteret til et botilbud til i en kort periode over selv få dage at opholde sig i sin egen bolig eller tage hjem til fx forældrene
- Beboerne skal have adgang til fællesarealerne

Midlertidige botilbud og lukkedage - fortsat

Botilbuddet er midlertidigt ophold for borgere, som på grund af deres funktionsnedsættelse har behov for personale tæt på

- Botilbuddet kan ikke holde lukkedage, men botilbuddet kan ansætte vikarer med den fornødne viden

Begrænset støtte

Botilbuddet kan ikke efter Ankestyrelsens umiddelbare opfattelse have en så begrænset støttebevilling, at det svarer til, at borger kan bo i egen bolig

- Borger er så ikke omfattet af personkreds for et midlertidigt botilbud
- Borger kan så få hjælp på anden vis end via botilbud (Kollegietilbud)
- Kommunen skal sikre, at borgeren kan få dækket sit samlede hjælpebehov
- Kollegietilbud oprettet efter servicelovens § 107 skal opfylde formålet med et midlertidigt ophold efter servicelovens regler, der skal være muligt at få enten hjælp på forudsigelige tidspunkter eller hjælp gennem hele døgnet
- Økonomi i øvrigt er under Socialtilsynenes kompetencer

Hvornår ”nok er nok” ?

Borgers hjælpebehov skal udredes

Borgeren generelt/dobbeltdiagnoser:

- Hvilken form for hjælp har borger behov for
- Skal dette koordineres med psykiatrien og egen læge
- Er der tale om varige eller midlertidige funktionsnedsættelser
- Hvilke sociale problemer har borgeren, fx boligmæssige problemer, alkohol- og stofmisbrug, kriminalitet

Hvornår ”nok er nok” ? -fortsat

Borgere generelt/dobbeltdiagnoser:

- Skal se på hjælpebehovet i forhold til alle bestemmelser i den sociale lovgivning (pensions- og beskæftigelseslovgivningen eller serviceloven)
- Skal hjælpen ydes af en anden sektor (66-16)
- Ønsker borgeren at få hjælp og hvis ikke, skal der så ses på magtanvendelsesbestemmelserne, fordi borger fx ikke kan bo i egen bolig

Hvornår ”nok er nok”? - fortsat

Skal se på formålet med serviceloven og borgerens retssikkerhed

- Helhedsorienteret sagsbehandling
- Behov for hjælp på grund af funktionsnedsættelsen
- Hvilket omfang kan borgeren selv medvirke
- Der skal foretages en konkret og individuelt vurdering
- Borgeren skal kompenseres med hjælpeforanstaltninger/ydelser med det formål at afhjælpe eller begrænse konsekvenserne af den nedsatte funktionsevne mest muligt

Hvornår ”nok er nok”? - fortsat

Kommunens sagsbehandling

- Kommunen kan ikke alene give afslag med den begrundelse, at borger ikke profitere af et tilbud eller flere
- Kommunen skal overveje botilbud og hvis ikke kan bo i egen bolig så overveje flytning uden samtykke med begrundelse i personkredsen for SEL § 124 a
- Hvis borger ikke kan rummes i botilbud, så skal kommunen overveje om der er behov for enkeltmandstilbud eller hjælpen kan leveres på anden vis. Efter vores opfattelse kan kommunen ikke henvise borgere til hjemløshed

Kommunen har ansvar for egne borgere

Det betyder

- At borgere, der ikke selv på grund af psykisk lidelse, kan overskue konsekvenserne af egne handlinger, skal hjælpes gennem dialog og inddragelse af andre egnede fagpersoner/sektorer
- Borgere, der kan overskue egne handlinger, kan godt sige, at de vil klare sig selv uden tilbud fra kommunen, medmindre betingelserne for brug af magtanvendelsesbestemmelserne i serviceloven er tilstede
- Kommunen skal yde en særlig indsats overfor personer med fysisk og psykisk funktionsnedsættelse og særlige sociale problemer, SEL § 81
- Kommunen har en omsorgspligt efter SEL § 82, herunder skal sikre at borgeren kan varetage egne interesser

Kommunen har ansvar for egne borgere - fortsat

Det betyder

- Kommunen skal kunne godtgøre/dokumentere, at kommunen har ydet borgeren den fornødne hjælp, herunder evt. anvende magtanvendelsesreglerne § 129, stk. 1, således at borgeren får den nødvendige hjælp
- Hvis der opstår uoverensstemmelse mellem botilbud og kommunen (som ikke kan løses) kan kommunen enten finde et nyt botilbud eller rette henvendelse til det sociale tilsyn, som har tilsyn med sådanne tilbud

Kommunen har ansvar for egne borgere - fortsat

Det betyder

- Kommunen må ikke anvende skøn under regel/magtanvendelse
- Kommunens forpligtelse til at yde hjælp også for denne gruppe personer er meget vidtrækkende efter den sociale lovgivning

Socialpædagogisk støtte

Betingelser (samlet vurdering):

- Betydelig nedsat funktionsnedsættelse eller særlige sociale problemer
- 78-14 (psykisk funktionsnedsættelse) og C-38-07 , SM C-3-06 (fysisk funktionsnedsættelse)
- Behovet for omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer skal være betinget af den nedsatte funktionsevne eller særlige sociale problemer

Formål med socialpædagogisk støtte

- At styrke den enkeltes funktionsmuligheder/kompensere for følgerne af den nedsatte funktionsevne.
- At bidrage til, at den enkelte kan skabe en tilværelse på egne præmisser.
- At udvikle og vedligeholde personlige færdigheder.
- At yde en særlig hjælp så borgeren kan opnå og fastholde egen identitet og opnå en mere aktiv livsudfoldelse
- At yde hjælp til selvhjælp både på det praktiske og det personlige plan, fx støtte til forælderrollen

Socialpædagogisk støtte – personkreds

- Uafhængig af boform – kommunen kan i forbindelse med udmåling af hjælp tage hensyn hertil -> C-18-08
- Også hjemboende – principafgørelse 39-09
- Særlige sociale problemer -> eksempelvis sindslidende, stof- og alkoholmisbrugere, hjemløse mv. – krav om ”særlige sociale problemer”

Socialpædagogisk støtte – personkreds fortsat

Principafgørelse 78-14

- Det er ikke en betingelse, at den betydelige funktionsnedsættelse eller de særlige sociale forhold er varige, eller at borgeren har en diagnose.
- Der kan ydes socialpædagogisk støtte samtidig med, at borgerens forhold er under afklaring.
- Socialpædagogisk bistand kan bevilges til borgere, der har ressourcer til at kunne klare sig selv på nogle områder, men samtidig har behov for hjælp på andre områder.

Indhold af socialpædagogisk indhold

- Socialpædagogisk støtte kan bestå af:
- hjælp, omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder
- støtte til varetagelse af konkrete opgaver i dagligdagen.
- Den socialpædagogiske støtte kan omfatte, rådgivning, guidning, støtte eller omsorg.

Socialpædagogisk støtte –udmåling

- Hjælpen tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af borgerens behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte jf. servicelovens § 1.
- Kommunen skal yde den nødvendige hjælp og støtte efter servicelovens regler om socialpædagogisk støtte, så borgere med betydelig nedsat psykisk og fysisk funktionsevne eller særlige sociale problemer så vidt muligt er stand til at leve og udfolde sig som andre, der ikke har en funktionsnedsættelse jf. f.eks. principafgørelse C-3-06 og 60-15 – kompensationsprincippet.

Kvalitetsstandarder

Kvalitetsstandarder/serviceniveauer

- Serviceloven § 138 - hjemmel til at udarbejde serviceniveauer/kvalitetsstandarder på alle områder.
- Kommunen kan i servicestandarden oplyse hvilken ydelse, borgeren som udgangspunkt kan forvente, hvis borgeren opfylder betingelserne i servicelovens § 85.

Kvalitetsstandarder – fortsat

Kvalitetsstandarder/serviceniveauer

- Kommunen kan ikke alene med henvisning til det ændrede serviceniveau, træffe afgørelse om anden hjælp til borgeren.
- Principafgørelse 82-12 -> kommunens serviceniveau om rengøring hver 4. uge er ikke i strid med serviceloven, men forudsætter en konkret og individuel vurdering af borgerens støttebehov -> serviceniveauet skal fraviges, hvis borgerens behov nødvendiggør det.

Beskrivelsen af støtten

- Afgørelsen -> skal være skriftlig og indeholde en beskrivelse af hvilken hjælp der er bevilget jf. servicelovens § 89.
- Støttens omfang -> ikke krav om tidsmæssig angivelse, men det skal frem til hvilke opgaver borgeren har ret til støtte.
- Socialpædagogisk støtte ydes fra bevillingstidspunktet. Se 76-15 om naturalydelse.
- En hjemmeboende voksen, der ikke har nære pårørende som tilkendegiver at ville passe vedkommende, har krav på personlig hjælp, omsorg og pleje efter servicelovens bestemmelse herom samt den øvrige sociale lovgivning jf. principafgørelse 39-09.

Socialpædagogisk støtte – tilrettelæggelse

- Kommunen er ikke forpligtet til at yde hjælpen i form af en fast og kontinuerlig støtteperson jf. principafgørelse C-22-03.
- Kommunen beslutter, hvordan udførelsen af den bevilget opgave skal foregå jf. retssikkerhedslovens § 15.

Socialpædagogisk støtte – tilrettelæggelse - fortsat

- Kommunen er dog forpligtet til at tilrettelægge støtten således, at det er muligt for borgeren at modtage denne.
- Kommunalbestyrelsen skal sikre, at socialpædagogisk støtte i fornødent omfang kan varetages døgnet rundt jf. servicelovens § 87

Socialpædagogisk ledsagelse

- Ved selvvalgte aktiviteter med behov for socialpædagogisk støtte under ledsagelse, jf. servicelovens § 85.
- Ledsagelse efter servicelovens § 97 gives til selvvalgte aktiviteter, når borgeren alene skal ledsages uden behov for socialpædagogisk støtte.
- Socialpædagogisk støtte kan ikke anvendes til at supplere de 15 timer i ledsagerordningen efter i servicelovens 97.
- Opmærksom på, at borger kan have en § 97 ordning til visse aktiviteter men skal have socialpædagogisk støtte for at kunne deltage i andre aktiviteter.

